

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

DEDDF CAFFAEL TIR 1981
CAIS AM DYSTYSGRIF YN UNOL Â PHARAGRAFF 6 O ATODLEN 3 I
DDEDDF CAFFAEL TIR 1981
CAFFAELIAD HAWLIAU GORFODOL ARFAETHEDIG DROS
DIR I HWYLUSO GORCHYMYN PRYNU GORFODOL NATIONAL GRID ELECTRICITY TRANSMISSION PLC
(PROSIECT NEWID CEBLAU DINORWIG I BENTIR) 2021

1. Ar 24 Medi 2021, gwnaeth National Grid Electricity Transmission PLC (“yr ymgeisydd”) Orchymyn Prynu Gorfodol y National Grid Electricity Transmission PLC (Prosiect Newid Cebiau Dinorwig i Bentir) 2021 (“y Gorchymyn”). Gwnaethpwyd y Gorchymyn yn unol ag Adran 10 ac Atodlen 3 Deddf Trydan 1989. Pwrpas y Gorchymyn yw caniatáu i’r ymgeisydd gaffael yn orfodol yr hawliau sydd wedi’u cynnwys yn y Gorchymyn sydd eu hangen er mwyn hwyluso’r gwaith o gyflawni Prosiect Newid Cebiau Dinorwig i Bentir. Bydd y Gorchymyn yn caniatáu i’r ymgeisydd newid y ddwy gylched cebiau presennol am dair cylched o geblau tanddaearol rhwng is-orsaf ym Mynydd Dinorwig, is-orsaf ym Mhentir a chompownd pen selio ym Mhenisa’r Waun.
2. Ar 17 Rhagfyr 2021, gwnaeth yr ymgeisydd gais am dystysgrif yn unol â Deddf Caffael Tir 1981 (“DCT 1981”). O dan y cais hwn, mae’r ymgeisydd yn gofyn am dystysgrif gan Weinidogion Cymru o dan Adran 28, a pharagraff 6(1) o Atodlen 3 i Ddeddf Caffael Tir 1981, i awdurdodi’r caffaeliad gorfodol yn unol â’r Gorchymyn hawliau dros dir agored.
3. Disgrifir y tir a’r hawliau cysylltiedig y cais yn yr Atodlen sydd ynghlwm wrth yr hysbysiad hwn.
4. Mae paragraff 6 o Atodlen 3 i Ddeddf Caffael Tir 1981 yn darparu fel a ganlyn:
“(1) I’r graddau y mae gorchymyn prynu gorfodol yn awdurdodi caffael hawl dros dir sy’n rhan o gomin, man agored neu randir gardd gae neu danwydd, bydd yn ddarostyngedig i weithdrefn seneddol arbennig oni fodlonir yr Ysgrifennydd Gwladol—
(a) *na fydd y tir, pan fydd yn cynnwys yr hawl hwnnw, yn llai manteisiol i’r personau hynny sydd yn berchen arno nac i bersonau eraill, os oes rhai, sydd â hawl i hawliau comin neu hawliau eraill, nac i’r cyhoedd, nag yr oedd o’r blaen, neu*
(aa) bod yr hawl yn cael ei chaffael er mwyn diogelu neu wella rheolaeth y tir
(b) *bod tir ychwanegol priodol yn cael ei roi neu wedi cael ei roi yn gyfnewid a fydd, o ran y personau sy’n berchen ar y tir y mae’r hawl i gael ei gaffael, y personau, os oes rhai, sydd â hawl i hawliau comin neu hawliau eraill dros y tir hwnnw, a’r cyhoedd, yn ddigonol i’w digolledu am yr anfanteision sy’n deillio o gaffael yr hawl, a bod y tir ychwanegol yn cael ei roi i’r personau hynny sy’n berchen ar y tir y mae’r hawl yn cael ei gaffael ynddo, ac yn ddarostyngedig i’r un hawliau, ymddiriedolaethau ac achosion sy’n gysylltiedig i’r tir heb law am y gorchymyn prynu gorfodol, neu*
(c) *nad yw’r tir yr effeithir arno gan yr hawl i gael ei gaffael yn fwy na 250 llath sgwâr o ran maint, ac nad oes angen rhoi tir arall yn gyfnewid am yr hawl, boed hynny er budd y personau, os oes rhai, sydd â hawl i hawliau comin neu hawliau eraill neu er budd y cyhoedd, a’i fod yn ardystio yn unol â hynny.”*
5. Trosglwyddwyd swyddogaethau’r Ysgrifennydd Gwladol o dan baragraff (6)(1) o Atodlen 3 i Ddeddf Caffael Tir 1981 i Gynulliad Cenedlaethol Cymru gan Orchymyn Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Trosglwyddo Swyddogaethau) 1999 ac fe’u trosglwyddwyd wedyn i Weinidogion Cymru yn rhinwedd paragraff 30(1) o Atodlen 11 i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006.
6. Cyn y gellir rhoi Tystysgrif, mae paragraff 6(3) o Atodlen 3 i Ddeddf Caffael Tir 1981 yn ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion Cymru gyfarwyddo’r ymgeisydd (fel awdurdod caffael) i roi hysbysiad cyhoeddus o’r bwriad i roi’r dystysgrif. **Mae’r ymgeisydd yn rhoi gwybod drwy hyn o fwriad Gweinidogion Cymru i roi tystysgrif mewn perthynas â’r cais** ar y sail na fydd y tir, pan fydd yn cynnwys yr hawliau y bwriedir eu caffael, yn llai manteisiol i’r personau hynny sydd yn berchen arno nac i bersonau eraill, os oes rhai, sydd â hawl i hawliau comin neu

hawliau eraill, nac i'r cyhoedd, nag yr oedd o'r blaen, yn unol â pharagraff 6(1)(a) o Atodlen 3 i Ddeddf Caffael Tir 1981.

7. Dylid cyflwyno unrhyw sylwadau neu wrthwynebiadau yn ysgrifenedig a'u cyfeirio at:
Y Gangen Tirweddau Dynodedig a Mynediad i Gefn Gwlad Llywodraeth Cymru, Parc Cathays, Caerdydd CF10 3NQ; neu
Drwy anfon e-bost at : accessandrecreationmynediadahamdden@gov.wales, cyn 27 Mai 2022 gan nodi'r cyfeirnod MA/LW/0273/22
8. Gellir gweld y Gorchymyn, Mapiau'r Gorchymyn a chynlluniau yn dangos yr ardaloedd o dir agored y bwriedir caffael hawliau drostynt yn ystod oriau agor yn Llyfrgell Caernarfon, Allt Pafiliwn, Caernarfon LL55 1ASD a <https://www.nationalgrid.com/uk/electricity-transmission/network-and-infrastructure/dinorwig-pentir>
9. Caiff Gweinidogion Cymru, os yw'n ymddangos bod angen iddynt wneud hynny, gynnal ymchwiliad lleol cyhoeddus i'r achos.

Yn gywir

Ceri Witchard

Pennaeth yr Is-adran Tir, Natur a Choedwigaeth

Llywodraeth Cymru

Llofnodwyd o dan awdurdod y Dirprwy Weinidog dros Newid Hinsawdd, un o Weinidogion Cymru.

ATODLEN Tir Agored Perthnasol

Ardal HDD3: Tua 5714 metr sgwâr o laswelltir wedi'i amgylchynu gan goetir i'r de o Graig y Dinas

Plot	Disgrifiad
5-14	Hawliau Ceblau mewn perthynas â thua 5,714 metr sgwâr o laswelltir, coedlannau, gwrychoedd a cheblau trydan uwchben, i'r de o Graig y Dinas, Llanddeiniolen

Ardal HDD1: Tua 2595 metr sgwâr yn cynnwys rhannau o Llyn Padarn ac Afon y Bala, i'r Gorllewin o'r Amgueddfa Lechi Genedlaethol

Plot	Disgrifiad
8-05	Hawliau Ceblau mewn perthynas â thua 1,103 metr sgwâr o lyn (Llyn Padarn) i'r gorllewin o'r Amgueddfa Lechi Genedlaethol, Llanberis
8-06	Hawliau Ceblau mewn perthynas â thua 26 metr sgwâr o lyn (Llyn Padarn) i'r gorllewin o'r Amgueddfa Lechi Genedlaethol, Llanberis
8-07	Hawliau Ceblau mewn perthynas â thua 1,466 metr sgwâr o afon, gwely a glannau (Afon y Bala) i'r gorllewin o'r Amgueddfa Lechi Genedlaethol, Llanberis

Ardal Tir Pori Mynediad Agored: Tua 28613 metr sgwâr o dir pori a glaswelltir

Plot	Disgrifiad
8-08	Hawliau Ceblau mewn perthynas â thua 21,496 metr sgwâr o dir pori amaethyddol, gwrychoedd, troedffordd, llwybr cyhoeddus (Llanberis/48) a cheblau trydan uwchben, i'r gogledd ddwyrain o'r A4086, Llanberis
8-09	Hawliau Ceblau mewn perthynas â thua 7,117 metr sgwâr o laswelltir, troetffyrdd a choedlan i'r gogledd o Ganolfan Ymwelwyr Mynydd Trydan, Llanberis

Ardal Picnic Maes Parcio Ger y Llyn: Tua 1605 metr sgwâr o ardal laswelltog a choedlan wrth ymyl Ardal Picnic Maes Parcio Ger y Llyn

Plot	Disgrifiad
8-21	Hawliau Ceblau mewn perthynas â thua 568 metr sgwâr ardal laswelltog a choedlan wrth ymyl maes parcio Ger y Llyn, Llanberis
8-22	Hawliau Ceblau mewn perthynas â thua 72 metr sgwâr o ardal laswelltog wrth ymyl maes parcio Ger y Llyn, Llanberis
8-23	Hawliau Ceblau mewn perthynas â thua 965 metr sgwâr o ardal laswelltog, throetffordd, ramp cwch, llawr caled a llwybr cyhoeddus (Llanberis/48) wrth ymyl maes parcio Ger Llyn, Llanberis

Ardal HDD2: Tua 13,034 metr sgwâr o dir, trac mynediad, coedlan, llwybr cyhoeddus, glaswelltir a rhannau o Afon y Bala

Plot	Disgrifiad
8-40	Hawliau Ceblau a Hawliau Adeiladu a Chompownd mewn perthynas â thua 4,623 metr sgwâr o dir pori amaethyddol a llwybr mynediad i'r gogledd ddwyrain o'r A4086, Llanberis
8-41	Hawliau Adeiladu a Chompownd mewn perthynas â thua 2,804 metr sgwâr o dir pori amaethyddol a llwybr mynediad i'r gogledd ddwyrain o'r A4086, Llanberis
8-46	Hawliau Ceblau mewn perthynas â thua 3,156 metr sgwâr o dir pori amaethyddol, llwybr mynediad a llwybr cyhoeddus (Llanberis/48) i'r gogledd ddwyrain o'r A4086, Llanberis
8-47	Hawliau Ceblau mewn perthynas â thua 2,451 metr sgwâr o afon, gwely a glannau (Afon y Bala) a llwybr cyhoeddus (Llanberis/48) i'r gogledd ddwyrain o'r A4086, Llanberis

Maes Chwarae Llyn Padarn : Tua 1259 metr sgwâr yn cynnwys dwy ardal chwarae

Plot	Disgrifiad
8-27	Hawliau Ceblau mewn perthynas â thua 359 metr sgwâr o faes chwarae Llyn Padarn a throetffordd gyhoeddus i'r dwyrain o'r A4086, Llanberis
8-28	Hawliau Ceblau mewn perthynas â thua 61 metr sgwâr o faes chwarae Llyn Padarn a throetffordd gyhoeddus i'r dwyrain o'r A4086, Llanberis
8-29	Hawliau Ceblau mewn perthynas â thua 750 metr sgwâr o faes chwarae Llyn Padarn a llwybr cyhoeddus (Llanberis/48) i'r dwyrain o'r A4086, Llanberis
8-30	Hawliau Ceblau mewn perthynas â thua 11 metr sgwâr o lain ymyl ffordd glaswelltog (A4086, Llanberis)
8-31	Hawliau Ceblau mewn perthynas â thua 8 metr sgwâr o lain ymyl ffordd glaswelltog (A4086, Llanberis)
8-32	Hawliau Ceblau mewn perthynas â thua 70 metr sgwâr o lain ymyl ffordd glaswelltog (A4086, Llanberis)

Llain Ymyl Ffordd Llafn y Cewri: Tua 502 metr sgwâr yn cynnwys lleiniau ymyl ffordd, ardaloedd glaswelltog a throetffordd wrth ymyl yr A4086 Llanberis

Plot	Disgrifiad
8-32a	Hawliau Ceblau mewn perthynas â thua 502 metr sgwâr o leiniau ymyl ffordd, ardaloedd glaswelltog a throetffordd wrth ymyl yr A4086, Llanberis

Ardal â wal o'i chwmpas: Tua 356 metr sgwâr yn cynnwys llawr caled ac adeiladau wrth ymyl Canolfan Blymio Vivian, Llanberis

Plot	Disgrifiad
8-56	Hawliau Mynediad Gweithredol ac Adeiladu mewn perthynas â thua 108 metr sgwâr o lawr caled wrth ymyl Canolfan Blymio Vivian, Llanberis
8-57	Hawliau Ceblau mewn perthynas â thua 248 metr sgwâr o lawr caled ac adeiladau wrth ymyl Canolfan Blymio Vivian, Llanberis